

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 12262/2025
29.01.2026. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Миљуш, председника већа, Јасмине Стаменковић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници по тужби тужиље АА из ..., као правног следбеника сада покојног ББ из ..., чији је пуномоћник Миломир Драшковић, адвокат у ..., против тужене ВВ из ..., чији су пуномоћници Мирослав Дмитровић и Јасмина Ћурчић, адвокати у ..., ради раскида уговора о доживотном издржавању, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 426/25 од 04.03.2025. године, у седници већа одржаној 29.01.2026. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ ревизија, **УКИДА СЕ** пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 426/25 од 04.03.2025. године и предмет се враћа другостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Основни суд у Краљеву судска јединица у Врњачкој Бањи, донео је пресуду П 1420/23 дана 31.10.2024. године, којом је раскинуо уговор о доживотном издржавању који је потврђен од стране Јавног бележника Олге Крстић из Врњачке Бање дана 05.10.2015. године, под бројем ОПУ 295/2015, закључен између правног претходника тужиље сада покојног ББ, бившег из ..., као примаоца издржавања и тужене ВВ из ..., као даваоца издржавања и обавезао тужену да на име трошкова парничног поступка плати тужиљи 510.725,00 динара.

Апелациони суд у Крагујевцу је одлучујући жалби тужене преиначио пресуду Основног суда у Краљеву судска јединица у Врњачкој Бањи П 1420/23 од 31.10.2024. године, тако што је одбио тужбени захтев тужиље да суд раскине уговор о доживотном издржавању који је потврђен од стране Јавног бележника Олге Крстић из Врњачке Бање дана 05.10.2015. године под бројем ОПУ 295/2015, закључен између правног претходника тужиље, сада покојног ББ бившег из ..., као примаоца издржавања и тужене ВВ из ..., као даваоца издржавања и обавезао тужилу да туженој на име накнаде трошкова парничног поступка исплати 498.650,00 динара.

Против наведене правноснажне пресуде донете у другом степену тужила је изјавила дозвољену и благовремену ревизију, којом пресуду побија због битне повреде одредаба парничног поступка учињену у поступку поред другостепеним судом, због непотпуно утврђеног чињеничног стања и због погрешне примене материјалног права.

Тужена је поднела одговор на ревизију тужиле.

Врховни суд је испитао побијану пресуду по одредбама члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр 72/2011 ... 10/2023 – др закон) и закључио да је ревизија тужиле основана.

Према разлозима побијане пресуде, према утврђеном чињеничном стању сада покојни ББ је као прималац издржавања закључио са туженом као даваоцем издржавања уговор о доживотном издржавању, потврђен од стране Јавног бележника 05.10.2015. године, којим је било уговорено да ће тужена издржавати тужиоца на начин што ће му у његовој кући обезбеђивати исхрану, обезбеђивати му одећу и обућу, у случају болести лечење и после смрти га сахранити и издати помене. Обавезала се да чисти кућу тужиоца и његове станове тако да би се издавали туристима, на који начин би се обезбеђивала новчана средства јер покојни ББ није био корисник пензије, нити је имао других прихода. Сагласили су се да у случају спречености тужене, њене обавезе може извршавати мајка тужене или друга подобна личност коју тужена ангажује. Прималац издржавања се обавезао да туженој за пружено издржавање остави у својину стан у Врњачкој Бањи. Уговор је у претежном делу за тужену извршавала њена мајка, а и тужена на начин како је то ближе утврђено. Првих пола године по закључењу уговора однос између сада покојног ББ и мајке тужене је био добар, а након тога покојни ББ је имао замерки и приговарао мајци тужене. У суштини односи између њих двоје су постали коректни, нису били неподношљиви. Са туженом ББ никада није имао конфликт, нити је на било који начин показивао да понашањем тужене и њене мајке није задовољан. Након Аранђеловдана 2018. године је престао да комуницира са мајком тужене, био је љут, није хтео да каже шта је разлог томе, након два три дана је мајку тужене истерао из куће и тражио да му врати кључеве, рекао да хоће да раскине уговор и позвао тужену да дође код нотара у Врњачку Бању да раскину уговор. Тужена је са тужиоцем отишла код нотара, али је одбила да раскину уговор. Од тада, краја новембра 2018. године, предметни уговор о доживотном издржавању се није извршавао с обзиром да је покојни ББ одбијао да прими уговорено издржавање. Непуних годину дана касније, ...2019. године је ББ преминуо, а до тада је почев од новембра месеца 2018. године тужила АА бринула о њему и пружала му потребну бригу и пажњу. Сахранила га је по месним обичајима и сносила трошкове сахране. Сада покојни ББ је покренуо ову парницу тужбом од 20.12.2018. године, ради раскида уговора о доживотном издржавању са овде туженом. Завештањем које је сачинио пред судом 04.01.2019. године, је непокретну имовину која је предмет спорног уговора о доживотном издржавању, стан у Врњачкој Бањи, оставио сада тужиле АА.

Првостепени суд је на основу тако утврђеног чињеничног стања закључио да су испуњени услови за раскид уговор о доживотном издржавању закљученог између сада покојног ББ и овде тужене, прописани одредбом члана 201. Закона о наслеђивању, јер је из утврђеног чињеничног стања несумњиво закључио да су се односи правног претходника тужиле и тужене трајно пореметили, те да је сам недостатак воље и жеље једног уговарача да предметни уговор опстане - довољан за његов раскид, као што је

довољно и да су односи уговарача неподношљиви само за једну страну. За првостепени суд је из изражене воље сада покојног ББ на поуздан начин проистекао закључак да је прималац издржавања истим био незадовољан, па се након што је изричито одбио да прима издржавање, са туженом није видео до краја његовог живота. У последњих скоро годину дана предметни уговор није извршаван. Према оцени првостепеног суда било би неправично такав уговор одржати на снази јер је изгубио смисао за правног претходника тужиле као примаоца издржавања, те је усвојио тужбени захтев.

Другостепени суд је одлуку засновао на схватању да је погрешан закључак првостепеног суда да су се односи између сада покојног ББ као примаоца издржавања и тужене као даваоца издржавања толико пореметили да су постали неподношљиви, а у ситуацији када је као у конкретном случају прималац издржавања у току поступка преминуо, да је тиме престало дејство уговора о доживотном издржавању, осим у делу преноса својине на стану који је био предмет уговора на даваоца издржавања, што значи да одбијање захтева за раскид не би имало за последицу да се одржи на снази уговор који није могуће извршавати. Сматра да односи између примаоца издржавања и тужене као даваоца издржавања нису објективно били трајно поремећени и неподношљиви, већ је воља покојног ББ, без објективно постојећих разлога, била да раскине уговор, на основу чега је оценио да нису испуњени услови за раскид уговора на основу члана 201. став 1. Закона о наслеђивању.

Врховни суд налази да је одлука другостепеног суда погрешна.

Погрешно је схватање другостепеног суда да је од значаја за основаност тужбеног захтева околност да је прималац издржавања преминуо у току поступка кога је он покренуо тужбом, ради раскида уговора о доживотном издржавању. На то основано указује ревидент. Треће лице, које је стипулантов наследник, после стипулантове смрти, пошто је примаоц издржавања већ поднео тужбу раскид уговора због поремећених односа, а преминуо пре правноснажног окончања поступка, може наставити поступак, у коме ће се донети одлука о испуњености услова за раскид уговора о доживотном издржавању, у конкретном случају због поремећених односа уговорника, уколико су за то испуњени услови у време подношења тужбе, као да је тужилац, сада покојни прималац издржавања, довршио парницу. Дакле, наведено од стране другостепеног суда није ваљани разлог за одбијање тужбеног захтева. Надаље, противно закључку првостепеног суда да су односи између уговорника постали неподношљиви, те да уговор о доживотном издржавању није испуњаван са стране тужене, нити њене мајке или трећег лица од њих ангажованих, у последњих годину дана живота примаоца издржавања, те је због тога поднео и тужбу, другостепени суд је извео супротан закључак, који се за сада не може прихватити за правилан. Погрешно је примењено материјално право од стране другостепеног суда када цени да нису испуњени услови за раскид уговора на основу члана 201. став 1. Закона о наслеђивању зато што је воља покојног ББ да раскине уговор била без објективно постојећег разлога. Ово стога што одредба члана 201. Закона о наслеђивању за основ за раскид уговора предвиђа поремећеност односа уговорника из било ког узрока, дакле и ако је то вољом само једног од уговорних страна, као што и свако од уговорних страна може захтевати да суд раскине уговор. Није битно да за то постоје објективни разлози, према уверењу суда, већ да странке, макар једна од њих има за то субјективан доживљај који му чини однос са другом уговорном страном неподношљивим. Првостепени суд је закључио да су односи између покојног примаоца издржавања и овде тужене као даваоца издржавања били неподношљиви, и за то је дао

разлоге. Са друге стране, разлози другостепеног суда да не прихвати оцену испуњености услова из члана 201. Закона о наслеђивању за раскид уговора, образложени су тиме да нису постојали објективни разлози да се односи међу уговорним странама буду трајно поремећени и неподношљиви, што се не може прихватити за ваљан разлог. Произилази да је као последица погрешне примене материјалног права садржаног у одредби члана 201. Закона о наслеђивању од стране другостепеног суда, остало нерасправљено питање да ли су међусобни односи уговорника били толико поремећени да су постали неподношљиви, макар за примаоца издржавања, и то са аспекта опстанка уговора о доживотном издржавању.

За правилну приману материјалног права остала је нерасправљена и чињеница о статусу, односно активної легитимацији тужиље да захтева раскид уговора о доживотном издржавању у парници коју је покренуо сада покојни прималац издржавања. У одговору на ревизију, тужена је навела да означена тужиља није оглашена за наследника иза покојног ББ.

То су разлози због га је другостепена пресуда укинута по одредби члана 416. став 2. Закона о парничном поступку.

**Председник већа - судија
Татјана Миљуш, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић